

Aleksandra Cofta-Broniewska

Podgaj, gm. Aleksandrów Kujawski,
woj. włocławskie. Stanowisko 34

Informator Archeologiczny : badania 13, 45-46

1979

Artykuł został zdigitalizowany i opracowany do udostępnienia w internecie przez Muzeum Historii Polski w ramach prac podejmowanych na rzecz zapewnienia otwartego, powszechnego i trwałego dostępu do polskiego dorobku naukowego i kulturalnego. Artykuł jest umieszczony w kolekcji cyfrowej bazhum.muzhp.pl, gromadzącej zawartość polskich czasopism humanistycznych i społecznych.

Tekst jest udostępniony do wykorzystania w ramach dozwolonego użytku.

rzeczni Tążyny. Eksplorowano jedno z obozowisk kultury ceramiki wstęgowej rytej obejmując wykopami całą powierzchnię osiedla /ok. 3 ary/.

Zarejestrowano pojedynczą trapezową budowlę szalaszową o długości 13 m i szerokości 6,5 m, zlokalizowaną na osi E-W. W obrębie budowli, w wnikłym procencie poza jej zasięgiem, wystąpiły bliżej nieokreślone funkcjonalnie obiekty ziemne oraz źródła ruchome: ceramika, krzemienie i narzędzia oraz odpady wytwórczości kamieniarskiej. Zarówno forma konstrukcji, jak i struktura poszczególnych grup źródeł ruchomych należą do zjawisk unikatowych w kulturze ceramiki wstęgowej rytej. Sądzić należy, że zaobserwowano tu przejawy fazy adaptacji tego systemu kulturowego pód wpływem warunków środowiskowych Niżu.

W obrębie wykopu zarejestrowano także fragmenty obozowisk: kultury pucharów lejkowatych /faza III B? / i społeczeństw schyłkowo-neolitycznych.

PODGAJ, gm. Aleksandrów Kujawski
woj. wrocławskie
Stanowisko 34

Uniwersytet im. Adama
Mickiewicza w Poznaniu
Katedra Archeologii
Zespół Badań Kujaw

Badania pod kierunkiem doc. dr hab. Aleksandry
Cofa-Broniewskiej. Finansował WKZA we Włocławku.
Pierwszy sezon badań. Grobowiec kurhanowy kultury pucharów lejkowatych.

Badania prowadzono w ramach realizacji planu studiów nad genezą rozwoju kultury pucharów lejkowatych w strefie Kujaw. Zbadano jeden z obiektów /kurhan I/ rozległej nekropoli, w obrębie której zarejestrowano wiele zróżnicowanych form budowli kurhanowych wiązanych hipotetycznie z tą kulturą.

Tzw. kurhan I należy do konstrukcji typu bezkomorowego, aczkolwiek różni się znacznie od znanych nam dotychczas obiektów tego typu z terenu Kujaw. Jest to nasyp ziemny uformowany na planie trapezu o długości 18-20 m przy szerokości czoła ok. 11 m i ogona ok. 8 m, zbudowany bez użycia kamieni w przyziemiu. Komorę grobową, obłożoną nieregularnymi otoczkami, zlokalizowano w części przyczołowej na osi W-E. Wyposażenie zmarłego, którego szkielec nie zachował się, stanowiły: grudka hematytu oraz półwytwory i odpady wytwórczości kamieniarskiej. Nad komorą wzniesiono "pierwszy nasyp", sytuując na jego szczycie stosunkowo rozległą "kapliczkę". Obiekt ten spłonął i w tym zapewne momencie zaczęto wznosić "drugi nasyp". Zachowana wspólnie łączna wysokość obu nasypów wynosiła, w najwyższym punkcie, ok. 2,4 m. Wewnątrz nasypu znaleziono kilkadziesiąt fragmentów ceramiki kultury pucharów lejkowatych oraz kilka schyłkowoneolitycznych, jak również półwytwory i odpady wytwórczości kamieniarskiej.

Na podstawie wstępnej analizy ceramiki kurhan I należy datować na wcześniej niż na fazę III B i stąd też reprezentuje on najmłodszą ze

znanych nam form grobowca bezkomorowego na Kujawach.

PROSNA, gm. Budzyń
woj. pilskie
Stanowisko 7

Muzeum Archeologiczne
w Poznaniu

Badania prowadził dr Andrzej Prinke. Finansował WKZ w Pile. Pierwszy sezon badań. Cmentarzysko kurhanowe kultury pucharów lejkowatych.

Podczas penetracji zaplecza badanej wykopaliskowo osady kultury pucharów lejkowatych w Budzynie, stn. I /por. sprawozdanie w niniejszym tomie "Informatora Archeologicznego"/, w odległości około 400 m na zachód od tego obiektu odkryto cztery niskie, regularne nasypy. Mają one kształt zbliżony do trójkąta oraz wymiary około 25 x 6 m. Na powierzchni brak śladów obstawy kamiennej. Wykop weryfikacyjny o wymiarach 8 x 1m, wykonany poprzecznie w pierwszym nasypie od strony północnej, dostarczył kilkunastu fragmentów ceramiki kultury pucharów lejkowatych, przypuszczalnie z jej faz IV-V, a poniżej odsłonił skraj bruku kamiennego o szerokości 1 m, z tkwiącą w nim siekierą kamienną. W świetle powyższych danych, stanowisko uznać można za pierwsze cmentarzysko kurhanowe wymienionej kultury z terenu Wielkopolski. Istnieje możliwość kontynuacji obszaru cmentarzyska w kierunku południowym, gdzie zwarty, wysokopienny las utrudnia przeprowadzenie penetracji.

Materiały zabytkowe i dokumentacja znajdują się w Muzeum Archeologicznym w Poznaniu.

Badania będą kontynuowane.

PRZYBRANOWO, gm. Aleksandrów Kuj.
woj. wrocławskie
Stanowisko 10

Uniwersytet im. Adama
Mickiewicza w Poznaniu
Katedra Archeologii
Zespół Badań Kujaw

Badania pod kierunkiem doc. dr hab. Aleksandry Cofta-Broniewskiej. Finansował Rejon Dróg Publicznych w Radziejowie. Pierwszy sezon badań. Osada kultury amfor kulistych.

Badania ratownicze podjęto w strefie zachowanego fragmentu wielokulturowego stanowiska. Zarejestrowano na powierzchni ok. 3 arów pozostałości osady kultury amfor kulistych. Obiekt zaliczyć możemy do kategorii osiedli "trwałych". Pierwotna jego wielkość wynosiła ok. 900-1 200 m², z czego współcześnie zachowało się ok. 30%.

We wnętrzu osady odkryto 3 budowle naziemne oraz 2 domniemane półziemianki, zbudowane na planie trapezu. Budowle zlokalizowano prawdopodobnie na planie koła lub owalu. Obiektom o charakterze mieszkalnym